

רשות ניירות ערך

מחלקת השקעות

הוראה בדבר התמחות נאותה

הוראה לפי סעיף 28(ב) לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה – 1995 (להלן – החוק)

דברי הסבר

הוראות סעיפים 7(א) ו-8(א) לחוק קובעות כי הרשות תעניק רשיון יועץ השקעות, רשיון משווק השקעות או רשיון מנהל תיקים, לפי הענין, למבקש שהוא יחיד, אם ראתה, בין היתר, כי השלים התמחות, במשך תקופה ולפי סדרים שנקבעו בתקנות.

תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (בקשה לרשיון, בחינות, התמחות ואגרות), התשנ"ז – 1997 (להלן – התקנות), מסדירות בפרק השלישי את נושא ההתמחות. בפרק זה נקבעו הוראות בדבר רישום להתמחות, מאמן למתמחים, תקופת ההתמחות ושעות ההתמחות הנדרשות. בין היתר, נקבע גם כי הרשות תפקח על המתמחים וכי היא רשאית לברר עם המאמן והמתמחה את טיב ההתמחות. כמו כן, נקבע בפרק זה כי הרשות רשאית להשעות או להפסיק את ההתמחות אם ראתה שאין בעבודת המתמחה אצל המאמן משום "התמחות נאותה".

הקביעה לפיה על הרשות לבחון את נאותות ההתמחות בייעוץ השקעות, שיווק השקעות וניהול תיקי השקעות, מטרתה להבטיח רמת התמחות מקובלת וראויה לדידה של הרשות.

מטרת הוראה זו היא לצקת תוכן למושג "התמחות נאותה", ומובאים בה כללים מנחים למתמחה ולמאמנו.

למען הסר ספק, מובהר בזאת כי –

המאמן אחראי לפעולות המתמחה הנעשות במסגרת ההתמחות. על מאמנו של המתמחה לפקח על נאותות ההתמחות והוא הנושא באחריות להיותה של ההתמחות נאותה;

מצופה ממתמחה לעשות כל שביכולתו על מנת להבטיח את נאותות התמחותו.

לאור האמור, ומתוקף סמכותה לפי סעיף 28(ב) מורה הרשות כדלקמן :

ההוראה:

1. כללי:

1.1 הכשרת המתמחה נועדה להדריכו בעבודה מעשית בתחומים בהם יעסוק כבעל רישיון ולהקנות לו את הניסיון הנדרש לצורך עיסוקו זה.

1.2 התמחות נאותה תכלול את הנושאים המפורטים בהוראה זו, ככל הניתן; מבלי לפגוע בכלליות האמור, רשאי מאמן להחליט כי תכנים נוספים יכללו במהלך ההתמחות, ובלבד שלדעתו יתרמו גם הם להיותה של ההתמחות נאותה.

1.3 לשם הבטחת קיומה של הוראה זו, יקבע המאמן או התאגיד בו הוא משמש כמאמן, נוהל ובו תפורט תכנית ההתמחות (להלן – התכנית). התכנית תכלול לפחות את האמור בהוראה זו; לעניין סעיף 26 לחלק א' בתוספת השניה לחוק, נקבעה התכנית על ידי התאגיד בו מועסק המאמן, לא יראו את המאמן כמי שהפר את החובה לכלול בתכנית את כל הנדרש לפי הוראה זו אף אם התכנית לא כללה את כל הנדרש, ובלבד שהמאמן אינו נושא משרה או בעל שליטה בתאגיד.

1.4 המאמן יפעל בהתאם לתכנית ויוודא כי היא מיושמת. במהלך תקופת ההתמחות יבצע המאמן מעקב תקופתי אחר יישום התכנית. המאמן יתעד מעקב זה, תוך פירוט הנושאים העיקריים בהם עסק המתמחה. עסק המתמחה מרבית זמן ההתמחות בנושא מסוים, תצוין עובדה זו תוך פירוט הנושא.

1.5 30 שעות העבודה השבועיות, הנמנות לצורך ההתמחות, תוקדשנה כולן לעיסוקים הקשורים באופן ישיר להתמחות. שלא במסגרת 30 שעות העבודה האמורות, רשאי המתמחה לעסוק גם בעבודות שאינן קשורות לעבודתו כמתמחה (כגון: גיוס לקוחות, מתן שירותי משרד, שירותים בנקאיים, וכדומה).

1.6 במהלך ההתמחות מקום הישיבה של המתמחה יהיה במקום אשר יאפשר לקיים מפגשים בין המאמן לבין המתמחה בתדירות גבוהה ובזמינות מיידית.

1.7 סבר המאמן כי התמחותו של המתמחה איננה נאותה, באופן המעורר חשש שלא יוכל לאשר בסופה כי היוותה התמחות נאותה, יפסיק את ההתמחות. על המאמן להודיע על כך לרשות באופן מיידי ובכתב, תוך פירוט נסיבות העניין, אלא אם הודעה כאמור נמסרה לרשות על ידי התאגיד המורשה או התאגיד הבנקאי בו עובד המאמן.

1.8 התמחות לא תחשב נאותה כאשר המאמן כפוף למתמחה ביחסי העבודה ביניהם או היה כפוף לו בעבר.

1.9 היה המאמן בן משפחתו של המתמחה, יציין זאת המתמחה במסגרת הבקשה להרשם כמתמחה, והמאמן יציין בכתב ההתחייבות שיצורף לבקשה.

1.10 רשאי מתמחה להחליף מאמן במהלך תקופת התמחותו, לאחר קבלת אישור הרשות לכך, ובלבד שהתמחות במשך תקופה של פחות משלושה חודשים ברציפות אצל מאמן לא תוכר כתקופה הנמנית במסגרת ההתמחות, אלא אם כן קבע יושב ראש הרשות או עובד שהוא הסמיך לכך, כי בשל טעמים מיוחדים ניתן להכיר בה.

2. פירוט נושאי ההתמחות:

ההתמחות תכלול את הנושאים והפעילויות המפורטים להלן:

2.1 הכרת מידע מקצועי רלוונטי, בשים לב לחובות החלות על בעל הרשיון, ולרבות התעדכנות במידע מקצועי חדש, בהתאם לחובת ההתעדכנות החלה על בעלי רישיון מכוח סעיף 20 לחוק¹.

2.2 הכרת נהלי העבודה הרלוונטיים של התאגיד בו נערכת ההתמחות, לרבות נוהל התמחות במידה וישנו; על המאמן להבטיח כי למתמחה תהיה גישה נוחה לנהלי העבודה.

2.3 התנסות מעשית, בליווי ופיקוח המאמן:

ככל הניתן בהתחשב באופי פעילותו ואופי לקוחותיו של המאמן, תיערך ההתנסות המעשית ביחס לסוגי ניירות ערך ונכסים פיננסיים שונים, הנסחרים בבורסה בישראל ובברוסות עיקריות בעולם, וכן ביחס ללקוחות מסוגים שונים, כגון: לקוחות ותיקים וחדשים, לקוחות שמצבם הכספי שונה זה מזה, לקוחות בעלי יחס שונה לסיכון, לקוחות בעלי הרכב שונה של תיק השקעות, ועוד.

ככל שקיימת פעילות כזו אצל המאמן, על ההתנסות המעשית לכלול:

2.3.1 השתתפות בעריכת הסכם ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות (להלן – הסכם ייעוץ), לפי העניין, לרבות השתתפות בהליך

¹ ראו חוזר הרשות בדבר חובת התעדכנות במידע רלוונטי מיום 15 בפברואר 2009.

- בירור צרכי הלקוח ומתן הסברים ללקוח אודות העניינים המהותיים בהסכם;
- 2.3.2 השתתפות בשיחות ייעוץ או שיווק השקעות והכנה לקראתן (להלן – שיחות ייעוץ), כגון: קריאת אנליזות וסקירות לשם גיבוש המלצות השקעה, ביצוע השוואה בין נכסים דומים לצורך בחירה ביניהם, ועוד;
- 2.3.3 רישום פעולות הייעוץ, כמשמעותו בתקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (רישום עסקאות ורישום פעולות ייעוץ), התשס"ח – 2008, ובלבד שהפרוטוקול יחתם בידי המאמן או בידי בעל רשיון שפעולת הייעוץ נעשתה בצמוד אליו כאמור בסעיף 2.4.1;
- 2.3.4 מעקב שוטף אחר תיקי לקוחות, כגון: הכרת הנכסים הקיימים בתיקי הלקוחות, בחינת כדאיות ההחזקה לאור שינויים במאפייני הנכס או הלקוח, ביצוע השוואה בין נכסים דומים לצורך בחירה ביניהם, בין היתר באמצעות קריאת אנליזות כאמור בסעיף 2.3.2;
- 2.3.5 הכרת מערכות מידע תומכות ייעוץ השקעות, שיווק השקעות וניהול תיקי השקעות, ככל שישנן, ואופן השימוש בהן;
- 2.3.6 לגבי מתמחה בניהול תיקי השקעות – שידור הוראות בכל שלבי המסחר או צפייה בביצוע פעולות כאמור.
- השתתפות המתמחה בעריכת הסכם ייעוץ ובשיחת ייעוץ ייעוץ ייעוץ באופן שיחות הנערכות פנים אל פנים תעשנה בנוכחות המאמן, ושיחות ייעוץ טלפוניות תבוצענה כך שהמאמן יאזין לשיחה כולה. בתחילת השיחה יובהר ללקוח כי היא מתקיימת עם המתמחה, והמאמן ישמיע את דבריו ככל שיראה לנכון לעשות זאת.
- 2.4 ככל שבתאגיד בו נערכת ההתמחות ישנה אפשרות לגוון ולהעשיר את התנסותו המעשית של המתמחה, או במקרה שהמאמן נעדר מספר ימים מעבודתו, ניתן לעשות כן אף שלא בפיקוח צמוד של המאמן וללא קרבה פיזית אליו, ובלבד שהתנסות זו תהא בפיקוח כולל של המאמן ויתקיים בה אחד מאלה:
- 2.4.1 היא נעשית בצמוד לבעל רשיון אחר העובד בתאגיד;
- 2.4.2 היא נעשית בצמוד לגורם אחר בתאגיד, אשר הוגדר לכך מראש בתכנית (למשל, עובד חדר מסחר), ובלבד שמשך התנסות זו יהיה קצר.

תחילה:

הוראה זו תחול על התמחות שתחילתה 120 יום מיום פרסום ההוראה באתר הרשות.